

Årsberetning 2022

ARBEJDSMILJØRÅDET

Indhold

Om Arbejdsmiljørådet	3
Forord fra formanden	4
Indspil til politiske forhandlinger om en ny arbejdsmiljøaftale	6
"Din grænse" - fortsat fokus på seksuel chikane	7
Arbejdsmiljøprisen 2022	8
Folkemødet på Bornholm	9
DM i Skills	10
Ungdommens Folkemøde	11
Trepartsaftale	12
Forskningsbaserede anbefalinger om natarbejde	12
Kemi	13
Tværgående aktiviteter og pilotforsøg	14
Nye pejlemærker for Arbejdsmiljørådets arbejde	15

Om Arbejdsmiljørådet

I Arbejdsmiljørådet samarbejder arbejdsgivere og arbejdstagere om den fortsatte udvikling af rammerne for et sikkert og sundt arbejdsmiljø i Danmark.

Arbejdsmiljørådet rådgiver beskæftigelsesministeren om aktuelle arbejdsmiljøpolitiske spørgsmål, om mulige forbedringer og om de udfordringer på arbejdsmiljøområdet, som de danske arbejdspladser oplever.

Læs mere på www.amr.dk

Forord fra formanden

CRISTINA LAGE, FORMAND FOR ARBEJDSMILJØRÅDET

Også i 2022 har Arbejdsmiljørådet bidraget til arbejdet med de overordnede rammer for et sikkert og sundt arbejdsmiljø på danske arbejdspladser. Arbejdsmiljørådet sendte i juni 2022 et fælles indspil til forhandlingerne om en ny politisk arbejdsmiljøaftale til beskæftigelsesministeren med konkrete forslag til, hvordan arbejdsmiljøindsatsen kan tilrettelægges og gennemføres. Rådet ser nu frem til, at de politiske forhandlinger bliver genoptaget og ender med en fremsynet arbejdsmiljøaftale, der fortsat kan medvirke til at styrke det sunde og sikre arbejdsmiljø på de danske arbejdspladser.

Et godt arbejdsmiljø er vigtig nøgle i forhold til at få de unge godt ind på arbejdsmarkedet og fastholde dem. Derfor satte Arbejdsmiljørådet også i 2022 spot på unges arbejdsmiljø. I foråret og i sommeren deltog Arbejdsmiljørådet i flere aktiviteter bl.a. DM i Skills, Folkemødet på Bornholm og Ungdommens Folkemøde, hvor vi satte unges arbejdsmiljø til debat, og hvor vi i dialogen med de unge fik indblik i deres oplevelser ude på arbejdspladserne.

Seksuel chikane på arbejdspladsen er uacceptabelt. Forebyggelse af seksuel chikane stod derfor også højt på Arbejdsmiljørådets agenda i 2022. Her lancerede vi kampagnen "Din grænse", der skulle motivere arbejdspladser til at have dialog og give dem inspiration og gøre dem motiverede for at tage fat på forebyggelse af seksuel chikane. Arbejdsmiljørådet er nu i gang med at se på idéer og forslag til initiativer for at sætte fokus på LGBT+ personers arbejdsmiljøudfordringer.

Arbejdsmiljørådet har også igangsat et arbejde med at se på nye mulige initiativer til at forebygge arbejdsrelaterede dødsulykker. Arbejdsmiljørådet er meget optaget af at finde

fælles bæredygtige og langtidsholdbare løsninger på denne alvorlige problemstilling.

Efter et års pause var Arbejdsmiljøprisen tilbage i foråret, hvor det var en stor glæde at kunne hylde 12 arbejdspladser, som har gjort en flot indsats for arbejdsmiljøet og kåre årets fire vindere.

Feltet af årets nominerede var meget stærkt, og de har med vidt forskellige indsatser skabt synlige forbedringer af arbejdsmiljøet. Det var meget inspirerende.

På de indre linjer har Arbejdsmiljørådet fastlagt nogle pejlemærker for rådets arbejde frem mod 2030, som er gengivet sidst i denne årsberetning.

Jeg takker for det gode samarbejde både internt og eksternt og ser frem til konstruktive dialoger om at skabe et sundt og sikkert arbejdsmiljø på de danske arbejdspladser.

God læse lyst.

Cristina Lage
Formand for Arbejdsmiljørådet

Indspil til politiske forhandlinger om en ny arbejdsmiljøaftale

Da den gældende politiske arbejdsmiljøaftale udløb ved udgangen af 2022, ville Arbejdsmiljørådet være på forkant med at give inspiration til de politiske partier, når de skulle forhandle om en ny aftale. Derfor sendte rådet før sommerferien et indspil¹ til beskæftigelsesministeren, som bl.a. indeholdt en række konkrete forslag til tilrettelæggelse og gennemførelsen af den fremtidige arbejdsmiljøindsats om følgende emner:

- Stabil finansiering af arbejdsmiljøindsatsen og prioriteringen af Arbejdstilsynets ressourcer
- Øget brug af data i tilsynsindsatsen
- Styrkelse af retssikkerheden - klarhed om regler og tilsyn
- Håndteringen af samfundskritisk sygdom, herunder COVID-19
- Styrkelse af arbejdet med nye regler på kemiområdet
- Helhedsorienteret tilgang til forebyggelse af muskel- og skeletbesvær (MSB)
- Psykisk arbejdsmiljø – formidling og faglig opdatering
- Forsøg med opsøgende indsats i små virksomheder

Hele indspillet kan læses [her](#)

¹ KL og Danske Regioner tilsluttede sig indspillet, med undtagelse af de dele, der omhandler tilførsel af yderligere midler til området.

"Din grænse" - fortsat fokus på seksuel chikane

I 2022 havde Arbejdsmiljørådet igen forebyggelse og håndtering af seksuel chikane på dagsordenen. Med kampagnen "Din grænse", blev der zoomet ind på, hvad arbejdspladsen kan gøre for at forebygge seksuel chikane. Formålet var at motivere arbejdspladser og særligt ledere og arbejdsmiljøorganisationen, til dialog og give dem konkret inspiration til, hvordan de kan tage fat på forebyggelse af seksuel chikane.

Vi besøgte Scandlines og Letz Sushi, som begge arbejder systematisk med forebyggelse af seksuel chikane og uønsket seksuel opmærksomhed. Det gav et godt indblik i deres erfaringer og gode råd til, hvad andre arbejdspladser kan gøre.

På kampagnesitet www.dingraense.dk findes konkrete værktøjer, som hjælper med at forebygge seksuel chikane på arbejdspladsen og håndtere situationer med uønsket seksuel opmærksomhed. På siden er der både casevideoer, anbefalinger til arbejdspladsen og anbefalinger målrettet til unge medarbejdere.

I sommeren 2022 vandt Arbejdsmiljørådet i øvrigt en Creative Circle Award, som er den største anerkendelse af kreativ kommunikation i Danmark, for kampagnen "Din grænse", der kørte i sommeren 2021 med anbefalinger målrettet unge medarbejdere om forebyggelse af seksuel chikane. Arbejdsmiljørådet var nomineret blandt fem andre og vandt sølv i kategorien "Annoncering og digital annoncering – Håndværk og Copywriting".

Arbejdsmiljøprisen 2022

8

Efter et års pause på grund af coronakrisen vendte Arbejdsmiljøprisen stærkt tilbage. Arbejdsmiljørådet ønsker med Arbejdsmiljøprisen at fremhæve en række forskellige arbejdspladser, der har gjort en særlig indsats for arbejdsmiljøet.

Formålet er at sætte spot på de positive arbejdsmiljøhistorier og inspirere andre arbejdspladser til at gå nye veje i arbejdsmiljøarbejdet. Arbejdsmiljøprisen blev uddelt i fire kategorier: Arbejdsulykker, Muskel- og skeletbesvær (ergonomi), Psykisk arbejdsmiljø og Kemi og vådt arbejde.

Kombineret med prisuddelingen blev der afholdt temadag d. 19. maj 2022 i København. Dagen satte fokus på samarbejde om det gode arbejdsmiljø. Der var stor interesse for temadagen med omkring 230 deltagere.

Programmet bød på masser af fejring af de nominerede arbejdspladser og de fire vindere. Derudover var der oplæg fra forskerne Malene Friis Andersen, Christine Ipsen, en samtale-salon om unges forventninger til fremtidens arbejdsmiljø samt et indlæg fra Søs Egelind.

Presseindsatsen forløb meget tilfredsstillende - både de nominerede og vinderne fik mange og gode omtaler i mange medier.

Folkemødet på Bornholm

9

Igen i 2022 stod Arbejdsmiljørådet i samarbejde med BFA'erne for det fælles telt Arbejdsmiljø Loungen, som på molen i Allinge Havn var et populært samlingssted for arbejdsmiljøinteresserede.

I løbet af de tre solbeskinnede dage deltog glade folkemødegæster i en række spændende events, indslag og debatter i Arbejdsmiljø Loungen. Fælles var at arrangementerne på forskellige måder tog aktuelle arbejdsmiljørelaterede problemstillinger op. Arbejdsmiljørådet var vært for tre arrangementer i Loungen.

Det første var den officielle åbning af teltet, hvor Arbejdsmiljørådets formand bød velkommen med en get-together, hvor alle med interesse for arbejdsmiljøet kunne mingle over en forfriskning.

Fredagen bød på to spændende debatter. Den første med Morten Skov Christiansen fra Fagbevægelsens Hovedorganisation, Christina Sode Haslund fra Dansk Arbejdsgiverforening og Liselotte Lyngsø, fremtidsforsker, som gav hver deres perspektiv på fremtidens arbejdsliv og -miljø.

Senere på dagen stimlede folkemødedeltagerne igen sammen til en debat om krænkende handlinger, hvor en række af Arbejdsmiljørådet medlemmer vendte håndtering af digital chikane, hvad man stiller op som nyuddannet og nyansat der udsættes for krænkelse samt, hvad der er den gode ledeshåndtering, når en medarbejder transiterer til transperson.

Årets DM i Skills blev afholdt i Høng, hvor Arbejdsmiljørådet sammen med BFA'erne havde en stand Arbejdsmiljøbaren, der i 2022 var fornyet med forskellige involverende aktiviteter som afsæt for at tale om de unges arbejdsmiljø. Der var traditionen tro quizzer, og som noget nyt var der et Escape Room på standen. Det blev standens store trækplaster, hvor der skulle svares på arbejdsmiljøspørgsmål for at løse koderne og opnå en lille slikpræmie.

Der var stor interesse fra en masse unge mennesker, der kom forbi og hørte om arbejdsmiljø og fortalte om deres oplevelser med deres fritidsjobs over et glas sodavand.

Ungdommens Folkemøde er en demokratifestival for unge med en målsætning om at medvirke til at skabe "den mest samfundsengagerede generation af unge i Danmarkshistorien". Ungdommens Folkemøde foregik i Valbyparken d. 7. og 8. september 2022, hvor omkring 30.000 unge deltog.

Arbejdsmiljørådet deltog sammen med BFA Velfærd og Offentlig administration, BFA Bygge og Anlæg og BFA Handel, Finans og Kontor på Ungdommens Folkemøde med en fælles stand "ArbejdsmiljøTeltet". Her blev der sat fokus på unges arbejdsmiljø med en række aktiviteter. Der var stor kø til at spille 'tre på stribe', hvor de unge prøvede en aldringsdragt, som gør kroppen 40 år ældre. Derudover kunne de også dele deres bedste og værste joboplevelser og skrive om deres drømme for fremtiden.

Det var en stor succes at deltage på Ungdommens Folkemøde i 2022, hvor rådet fik et større kendskab til de unge og deres første oplevelser med arbejdsmarkedet og arbejdsmiljø.

Arbejdsmiljørådet følger op på trepartsaftale om prioriterede nationale mål for arbejdsmiljøindsatsen

I 2022 fortsatte Arbejdsmiljørådet arbejdet med at fastsætte, implementere og følge på indfrielsen af måltal på brancheniveau. Det er en opgave som rådet fik med trepartsaftalen om prioriterede nationale mål for arbejdsmiljøindsatsen i december 2020.

I årets løb har vi i rådet haft en god dialog med Branchefællesskaberne for Arbejdsmiljø (BFA) om opfølgning på reduktionsmåltallene, og forberedelse af processen om fastsættelse af forebyggelsesmåltal i 2023.

På fælles kvartalsmøder, har BFA'erne fortalt os om deres arbejdspladsnære aktiviteter, som understøtter indfrielsen af branchemåltallene. Møderne har givet os et godt indblik i BFA'ernes store engagement med at udvikle og gennemføre arbejdspladsnære aktiviteter. Med et stort opsøgende arbejde er det lykkedes for BFA'erne at få en række arbejdspladser med, og de er godt på vej med deres aktiviteter i alle udpegede brancher og arbejdsmiljø-områder.

Forskningsbaserede anbefalinger om natarbejde

I 2020 kom NFA med forskningsbaserede anbefalinger om tilrettelæggelse af natarbejde i forhold til medarbejderes helbred og sikkerhed. På opfordring fra beskæftigelsesministeren har Arbejdsmiljørådet drøftet NFA's anbefalinger og i september 2022 sendte vi rådets bemærkninger og forslag til initiativer. Rådet har bl.a. foreslået kampagner og peget på emner, hvor der er behov for yderligere forskning.

2022 har stået i kemiens tegn, da Arbejdsmiljørådet for alvor satte ind for at få indsamlet viden inden for det kemiske arbejdsmiljø. Målet er, at vi blandt arbejdsmarkedets parter kan skabe gode fælles løsninger, som kan være med til at understøtte det høje ambitionsniveau, der er både nationalt og internationalt i forhold til at forebygge af udsættelse for farlig kemi i arbejdsmiljøet.

Substitution

Substitution har været en væsentlig prioritet. Arbejdsmiljørådets Kemiudvalg har sat gang i en indsats, der både på kort og lang sigt skal understøtte substitution - eller udskiftning - af farlig kemi på de danske arbejdspladser.

Kemiudvalget har samlet erfaringer, hvordan virksomheder i det daglige arbejde oplever og håndterer vanskeligheder med kemiske stoffer og materialer. Med afsæt i den nye viden går Arbejdsmiljørådet i 2023 sammen med BFA'erne og Arbejdstilsynet om at formidle viden til arbejdspladserne om de nye regler for kemisk risikovurdering, så de får en fælles tolkning og en større forståelse for reglerne.

Reproduktionsskadelige stoffer i arbejdsmiljøet

Kemiudvalget har i samarbejde med Arbejdstilsynet bedt Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) om et notat vedrørende reproduktionsskadelige kemiske stoffer i det danske arbejdsmiljø. Hensigten er at få et større vidensniveau om reproduktionsskadelige stoffer i arbejdsmiljøet, så vi fremover kan se på muligheder og behov for nye aktiviteter.

Nye initiativer på asbestområdet

I maj 2022 indgik regeringen en ny politisk aftale om initiativer på asbestområdet. Arbejdsmiljørådet drøftede de nye initiativer og sendte i august 2022 anbefalinger til beskæftigelsesministeren, hvor vi fremhævede behovet for en autorisationsordning på asbestområdet og pegede på, at der er behov for at supplere de nuværende asbestregler med yderligere krav.

Tværgående aktiviteter og pilotforsøg

Også i 2022 har BFA'erne og Arbejdsmiljørådet samarbejdet om at igangsætte og gennemføre en række aktiviteter i regi af "Dialogforum for tværgående samarbejde og udvikling".

Det drejer sig om:

- **Ungmedjob 2022-2023**
- **Arbejdsmiljø Loungen Folkemødet 2023**
- **Fælles stand ved DM i Skills 2022**
- **Fælles stand ved DM i Skills 2023**
- **Det gode arbejdsmiljø i nye hybride arbejdsformer**
- **Ungdommens Folkemøde 2022**
- **Kom godt i gang med kemisk risikovurdering**

Under Dialogforums regi er der afsat midler til, at der gennemføres pilotforsøg, som skal afdække, hvordan forebyggende aktiviteter bedst igangsættes og fastholdes på virksomheder, i brancher eller jobgrupper. En ekstern evaluator giver BFA'erne evalueringsfaglig vejledning og udarbejder en evaluering med et læringsperspektiv og anbefalinger om virkemidler og metoder.

Alle fem BFA'er har i 2022 igangsat forskellige pilotforsøg. Hos nogle BFA'er er indsatsen og evalueringsobjektet baseret på en konsulenttjeneste, hvor den forventede forandring skabes mellem ledere og medarbejdere på de involverede arbejdspladser. Hos andre BFA'er tilbydes konkrete BFA-materialer til arbejdspladser, som de kan bringe i anvendelse. Pilotforsøgene forventes afsluttet i juni 2023 og en samlet evaluering forventes færdig i oktober 2023.

Nye pejlemærker for Arbejdsmiljørådets arbejde

I 2022 vedtog Arbejdsmiljørådet deres nye pejlemærker for sit arbejde frem mod 2030. Pejlemærkerne understøtter rådets mission og vision ved at sætte tydelig retning for rådets arbejde. Samtidig bidrager pejlemærkerne til, at rådet opnår større gennemslagskraft og bedst muligt medvirker til at indfri arbejdsmiljømålene frem mod 2030.

Pejlemærke 1: Arbejdsmiljørådet er bindeleddet mellem partssystemet og det politiske niveau

- Arbejdsmiljørådet er for regeringen, myndighederne, det øvrige politiske niveau og andre centrale beslutningstagere den entydige indgang til partssystemet på arbejdsmiljøområdet, ligesom Arbejdsmiljørådet er partssystemets talerør til det politiske niveau.
- Arbejdsmiljørådet medvirker tidligt, aktivt og konstruktivt til at skabe fælles løsninger på arbejdsmiljøområdet, fx ved at adressere aktuelle temaer og gennem bidrag til prioriteringer og regeldannelse.
- Arbejdsmiljørådet fremmer og understøtter samarbejde og koordinering med regering og myndigheder om den samlede arbejdsmiljøindsats.

Pejlemærke 2: Arbejdsmiljørådet samler og sætter fælles retning i partssystemet

- Arbejdsmiljørådet er den overordnede aktør i partssystemet, der sætter fælles retning i tæt dialog og samarbejde med Branchefællesskaberne for Arbejdsmiljø.
- Gennem velfungerende samarbejde og koordinering bidrager parterne med viden, erfaringer og ressourcer.
- Arbejdsmiljørådet understøtter dermed, at partssystemet som helhed er politisk spilbar ved at levere på politiske ønsker og behov med fælles løsninger, der er holdbare på arbejdspladserne.

Pejlemærke 3: Arbejdsmiljørådet agerer og kommunikerer proaktivt

- Arbejdsmiljørådet tager egne initiativer og igangsætter bl.a. udviklings- og analyseaktiviteter, som leder frem til fælles indsigter, løsninger eller anbefalinger til det politiske niveau.
- Arbejdsmiljørådet sætter fokus på samspillet mellem arbejdsmiljøområdet og andre store samfundsmæssige dagsordener, fx inden for grøn omstilling, beskæftigelses-, teknologi-, uddannelses- og sundhedsområdet.
- Arbejdsmiljørådet anvender relevant forskning og ny viden som en del af fundamentet for rådets arbejde. Det kan fx være nye forskningsresultater, nye data fra arbejdsmiljø- og arbejdsskadeområdet, eller input fra arbejdspladsniveauet via organisationer eller Branchefællesskaberne for Arbejdsmiljø.
- Arbejdsmiljørådet kommunikerer aktivt og målrettet via de kanaler og platforme, som er relevante i forhold til de forskellige målgrupper, eksempelvis politiske nøgleaktører, arbejdsmiljøprofessionelle eller arbejdspladser.

Arbejdsmiljørådet
Landskronagade 33
2100 København Ø
post@amr.dk